

1 Bærekraftige 2 velferdskommuner

3 Utbygging av velferdssamfunnet, med økt utdanning, gode velferdstjenester, høy
4 arbeidsdeltakelse og skattesystemet har bidratt til at Norge er blant landene med lavest
5 ulikhet og høyest levestandard i verden. Sammen med et sosialt sikkerhetsnett for alle,
6 skaper dette tillit og åpenhet i samfunnet. Dette er grunnleggende for et velfungerende
7 velferdssamfunn. Tillit og åpenhet er grunnleggende for et velfungerende
8 velferdssamfunn.

9 Norge er en del av et internasjonalt fellesskap. Våre velferdskommuner følger opp FNs
10 bærekraftsmål og synliggjør dette i kommunens plan og utviklingsarbeid.

11 I likhet med flere industrialiserte land har Norge opplevd at ulikheten har økt moderat
12 siden 1980-tallet. Internasjonalt skyldes økningen flere forhold, herunder globalisering og
13 ny teknologi. I Norge ser vi at hoveddelen av økning av barn i lavinntektsfamilier gjelder
14 barn med innvandrerbakgrunn.

15 Norge vil få lavere inntekter fra oljen i årene fremover. Samtidig står vi overfor store
16 oppgaver på en rekke områder: Barn skal få en god start i livet, vi skal ta hånd om og
17 integrere flyktninger og asylsøkere, bekjempe sosiale forskjeller og sikre en god og verdig
18 eldreomsorg for stadig flere eldre.

19 For å sikre at Norge når klimaforpliktelsene våre knyttet til Parisavtalen, må kommunene
20 bidra. Klimabudsjetter, klimaregnskap, og fremtidsrettede areal- og transportplaner er
21 viktige verktøy.

22 For å opprettholde og styrke velferdssamfunnet i Norge er det viktig at både kommuner
23 og fylkeskommuner jobber for økt trygghet og fellesskap, deltakelse og aktivitet,
24 kompetanse i arbeidslivet, kontroll på offentlige utgifter og at det skal lønne seg å jobbe.
25 Høyre vil fortsette kommunereformen for å sikre gode og likeverdige tjenester til
26 innbyggerne. Større kommuner med sterkere fagmiljø kan lettere påta seg nye oppgaver
27 og drive nødvendig tjenesteinnovasjon i egen regi.

28 Vi mennesker har forskjellige ønsker og behov. Mangfold og valgfrihet i offentlige
29 tjenester setter den enkelte bedre i stand til å kunne forme sitt eget liv. Alle, uavhengig av
30 inntekt, bør gis mulighet til å kunne velge det som passer en best. Ønske om å kunne
31 foreta egne valg opphører ikke når vi blir syke eller gamle.

32 Digitalisering og velferdsteknologi gir fantastiske muligheter for samfunnet og for
33 enkeltindividet. Vi må være gode på å utnytte mulighetene og løse utfordringene
34 teknologiutviklingen skaper, samtidig som vi tar vare på styrkene ved det norske
35 samfunnet.

- 36 Et godt samfunn sikrer en grunnleggende trygghet for deg og dine, bygger på frihet og
37 mangfold, og gir rom for innsats og initiativ fra enkeltmennesker, familier, lokalsamfunn,
38 frivillige og næringsliv.
- 39 Høyre tror at fellesskapet blir sterkere når det preges av frihet og ansvar, og når flest
40 mulig beslutninger tas nærmest den det gjelder. Gjensidig tillit og solidaritet mellom
41 generasjonene er en forutsetning for at Norge skal lykkes med å realisere et bærekraftig
42 velferdssamfunn i fremtiden. Det handler om en rettferdig fordeling av fremtidens
43 ressurser.

44 **Høyres hverdagspakke: Ny frihet for barnefamilier og seniorer**

45 Mange barnefamilier og familier med eldre som fortsatt bor hjemme og skal klare seg selv,
46 har behov for flere hjelpemidler som gir de mer frihet i hverdagen. Mer tid i hverdagen er
47 økt velferd for den enkelte og gir mer kvalitetstid med familie, venner og nabolag. Høyre
48 vil bidra til tiltak som skaper mindre ensomhet og mer fellesskap. Våre kommuner og
49 fylkeskommuner skal være pådrivere for tiltak som gir familiene mer tid til aktivitet og
50 mer fellesskap, gjennom enkle grep som:

- 51 ■ Gå mer over til målrettede velferdstjenester fremfor kontantytelser
- 52 ■ Bruke digitale løsninger for å gjøre tjenestetilbudet mer effektivt,
53 herunder å automatisere ytelser man oppfyller kravene til å motta
54 (push-tjenester)
- 55 ■ Prøve ut ordninger med å gjennomføre fireårskontrollen i barnehage i
56 flere kommuner
- 57 ■ Innføre krav om at fastleger skal tilby e-konsultasjon
- 58 ■ Fortsette satsingen på en tverrfaglig helsestasjons- og
59 skolehelsetjeneste som skal sørge for god tilgang på hjelp og støtte til
60 barn og unge
- 61 ■ Alle kommuner må ha opprettet tre eller flere nye velferdsteknologiske
62 og digitale løsninger for innbyggerne innen utgangen av 2020. Legge til
63 rette for at digitale fellesgoder, herunder data, åpne kildekoder,
64 tjenester og plattformer, er lett tilgjengelig for offentlig sektor,
65 bedrifter og enkeltpersoner
- 66 ■ Utrede en ordning for å ivareta barn i hjemmet ved kortvarig sykdom
67 hos foresatte
- 68 ■ Tilby forebyggende hjemmebesøk for eldre
- 69 ■ Legge til rette for grønn og fleksibel kollektivtransport, eksempelvis
70 deleordninger, app-løsninger, fleksibuss og/eller selvkjørende busser,
71 som egner seg for mer fleksibilitet i distriktene
- 72 ■ Sørge for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA), slik at flere får
73 en fot inn i arbeidslivet og aktivitet

74 **En god barndom varer livet ut**

75 Et barnehagetilbud som gir barna muligheten til å leke i et stimulerende læringsmiljø er
76 viktig. Det gir barn like muligheter til å lykkes senere i utdanningsløpet. Tidlig innsats i
77 skolen er viktig for å fange opp de elevene med utfordringer før det er for sent. Skolen må
78 være et sted for mestring.

- 79 ■ Alle kommuner må opprette en egen kvalitetsplan for barnehagene
- 80 ■ Utvikle tilbud om kompetanseheving på arbeidsplassen til ufaglærte
- 81 barnehageansatte, med mulighet for kvalifisering
- 82 ■ Vurdere tiltak for å rekruttere flere menn i barnehage og grunnskole,
- 83 som for eksempel etter samme som «Menn i helse eller kvinner i
- 84 Teknologi»
- 85 ■ Kartlegge barns språkutvikling før skolestart, sette inn hjelp til de barna
- 86 som har behov for det og sikre at skolen har tilgang til denne
- 87 informasjonen ved skolestart
- 88 ■ Ha et kommunalt veiledningsteam med erfarne lærere som bistår
- 89 skolene med språkutvikling og begynneropplæring
- 90 ■ Stille krav om at alle ansatte i skolen og SFO/AKS har tilstrekkelige
- 91 norskferdigheter
- 92 ■ Sørge for at alle barn i SFO/AKS får et meningsfullt tilbud, gjerne i
- 93 samarbeid med frivilligheten
- 94 ■ Etablere en plikt for ansatte med dårlige norskferdigheter til å
- 95 gjennomgå relevant etterutdanning initiert av kommunen
- 96 ■ Ha som mål at alle skoler skal være dyskalkuli-vennlige, og at de blir
- 97 godkjent som «dysleksivennlige skoler»
- 98 ■ Jobbe for at elevene det gjelder mottar spesialundervisning av
- 99 kvalifisert lærer eller spesialpedagog
- 100 ■ Innføre strenge regler for mobilbruk i skolen
- 101 ■ Tilpasse skolehverdagen for barn med særlig høyt læringspotensial og
- 102 legge til rette for forserte løp
- 103 ■ Utvikle tilbud til elever som ikke har forutsetninger for å mestre
- 104 overgangen mellom barne-, ungdomsskole og videregående
- 105 ■ Etablere profilskoler på ungdomstrinnet
- 106 ■ Skoleeier må sette inn konkrete tiltak for elever med høyt fravær i
- 107 grunnopplæringen
- 108 ■ Heve karriereveiledningen gjennom å stille kompetansekrav til
- 109 rådgivere og karriereveiledere, gi etter- og videreutdanning og
- 110 involvere næringslivet i større grad

- 111 ■ Videreutvikle Ungt Entreprenørskap i samarbeid med private og
112 offentlige virksomheter
- 113 ■ Ha som mål at det skal være minst tre lærlinger per 1000 innbyggere
114 både i kommuner og fylkeskommuner
- 115 ■ Gi alle elever i hele skoleløpet god tilgang til helsesykepleier
- 116 ■ Alle kommuner og fylkeskommuner skal ha en nullvisjon i sitt arbeid
117 mot mobbing
- 118 ■ Sikre kompetansehevende tiltak og innføre kompetansekrav i
119 barnevernet
- 120 ■ Legge til rette for en digital helsesykepleiertjeneste i alle
121 fylkeskommuner
- 122 ■ Sette inn målrettede tiltak istedenfor økt barnetrygd for å støtte
123 barnefamilier med vedvarende lavinntekt
- 124 ■ Organisere barne-, ungdoms- og familiehjelp mer tverrfaglig og enkelt
125 for brukeren. En vei inn til tverrfaglig tilbud og tjenester.
- 126 ■ Stille krav til at alle kommuner har et systematisk forebyggende arbeid
127 blant barn og unge i samarbeid med politiet
- 128 ■ Gi tilbud om foreldreveiledning i barnehager, skoler og gjennom
129 introduksjonsprogrammet
- 130 ■ Alle elever skal få tilbud om en fast helsesykepleiertime i året
- 131 ■ Legge til rette for flere egnede helsestasjonstilbud for gutter
- 132 ■ Alle kommuner skal ha en årlig gjennomgang av sin lokale
133 handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Spesielt viktig er
134 kompetanseheving for å avdekke og forebygge vold og overgrep mot
135 barn i barnehage og skole

136 **Det skal lønne seg å jobbe**

137 En jobb å gå til er nøkkelen ut av fattigdom. Derfor skal det alltid lønne seg å jobbe.
138 Fremdeles vokser for mange barn opp i familier med vedvarende lavinntekt. En
139 bærekraftig velferdskommune må skjerpe barn fra fattigdom gjennom gratis tjenester
140 rettet mot barn og unge. Fremtidens arbeidsmarked trenger innsats fra alle
141 aldersgrupper.

- 142 ■ Legge til rette for (tilpassede) arbeidsplasser for mennesker med
143 nedsatt funksjonsevne og mennesker med hull i CV-en.

- 144
145
- Innføre automatisk tilbud om kartlegging av grunnleggende ferdigheter for alle som står utenfor arbeidslivet.
- 146
147
148
- Styrke språkopplæringen i introduksjonsprogrammet. Arbeidspraksis skal kunne skje samtidig med språkopplæring i tett samarbeid mellom det offentlige og næringslivet
- 149
150
- Tilby fleksible opplæringsløp slik at flere kan tilegne seg formell kompetanse, eksempelvis gjennom «fagbrev på jobb»
- 151
152
- Samarbeide med fagskoler, høyskoler og universitet for å tilby flere modulbaserte etter- og videreutdanningskurs
- 153
154
155
- Innføre insentivordninger for at større bedrifter skal dele sine bedriftsinterne opplæringsprogram med små- og mellomstore bedrifter i de lokale næringsklyngene
- 156
157
- Utvide aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere til å gjelde alle, uavhengig av alder
- 158
159
- At det aldri skal lønne seg å gå på ytelser, det skal alltid lønne seg å jobbe
- 160
161
- Bruke alternative og varierte turnusordninger i kommunale tjenester i større omfang for å øke andelen heltidsstillinger

162 **Frivillighet og aktivitet for et inkluderende lokalsamfunn**

163 Frivilligheten er limet i samfunnet, og deltakelse i idrett og kulturaktiviteter skaper
164 engasjement, fremmer integrering og styrker folkehelsen. Høyre vil senke terskelen for
165 deltakelse i lokalsamfunnet ved å styrke frivilligheten, og gi alle et godt og variert tilbud
166 for å kunne delta i lokalsamfunnet, uavhengig av hvem du er, hvor gammel du er eller
167 hvor du bor.

- 168
169
170
- Utarbeide en aktivitetsfremmende strategi i kommunen og fylkeskommunen, og de frivillige, basert på aktivitet og sosial tilhørighet for barn, unge og eldre
- 171
172
- Sikre alle innbyggere enkel tilgang til turer i nærmiljøet og til aktivitet med andre gjennom blant annet samarbeid med frivillige
- 173
174
- Ta initiativ til lokalt samarbeid mellom skole og frivillighet om fritidstilbud etter skoletid
- 175
176
177
- Åpne kommunale anlegg for idrett og aktiviteter for barn og unge etter skoletid samt jobbe for flere utstyrsbibliotek som BUA, etter gratisprinsippet

- 178 ■ Styrke ordningen med frivilligsentraler
- 179 ■ Heve kompetansen om brukerstyrt personlig assistent (BPA), for å
- 180 tydelig definere BPA som et likestillingsverktøy som gir frihet og
- 181 inkludering i arbeidsliv, lokalsamfunn og frivillighet
- 182 ■ Arbeide for at spillemidler og momskompensasjon for idrettsanlegg
- 183 utbetales så snart anlegget har fått brukstillatelse og revisorgodkjent
- 184 anleggsregnskap foreligger

185 **Fremtidens helse- og omsorgstjenester**

186 I tillegg til å sørge for et aktivitetsfremmende lokalsamfunn, skal kommunene forebygge
187 og behandle på lavest mulig nivå, nær der du bor. God forebygging og nødvendig
188 helsehjelp når du trenger det er vesentlig for å sikre innbyggerne trygghet for egen helse.
189 Bruk av velferdsteknologi kan utfylle og bidra til bedre tilpassede hjemmebaserte
190 tjenester. Bruk av velferdsteknologi kan gi mennesker muligheten til å mestre livet i eget
191 hjem lengre og bidra til en eldreomsorg tilpasset den enkeltes behov. Innkjøpsordninger
192 og leasing av velferdsteknologi må forenkles slik at oppdaterte teknologiske løsninger blir
193 tilgjengelig.

- 194 ■ Sikre valgfrihet og mangfold for pasienter og brukere
- 195 ■ Fremtidsrettede tilbud innen e-helse skal bidra til høyere grad av
- 196 pasientsikkerhet og bidra til at pleiepersonell kan drive gode
- 197 omsorgstjenester
- 198 ■ Prioritere tiltak som kan bidra til kvinnelig gründerskap og til et større
- 199 mangfold av løsninger innen velferd og velferdsinnovasjon
- 200 ■ Stille samme strenge krav til offentlig, private og ideelle
- 201 velferdsleverandører, og øke kommunenes innkjøpskompetanse
- 202 ■ Bedre samarbeidet mellom spesialist- og primærhelsetjenesten, ut fra
- 203 pasientenes behov
- 204 ■ Stimulere til økt bruk av innovative offentlige anskaffelser
- 205 ■ Utarbeide rekrutteringsstrategier i kommunene for å rekruttere flere til
- 206 helse- og omsorgsykker, spesielt menn
- 207 ■ Vurdere flere tiltak for å utdanne flere sykepleiere og vernepleiere
- 208 ■ Styrke fastlegeordningen gjennom aktiv rekruttering i kommunene,
- 209 blant annet ved å vurdere opprettelse av introduksjonsstillinger etter
- 210 modell fra Stavanger
- 211 ■ Alle kommuner skal ha psykologtjeneste tilgjengelig for sine innbyggere

- 212 ■ Sikre tverrfaglig arbeid innen rus og psykiatri for å sikre brukerne gode
213 tilbud på relevant nivå, både gode dagtilbud og tilpassede botilbud

- 214 ■ Ta leie-for-eie-modellen i bruk i større grad slik at flere kan eie sin egen
215 bolig

- 216 ■ Innføre tiltakene i «Leve hele livet» for eldre og Demensplan 2020, som
217 skal være en femårsplan for å forbedre tjenestetilbudet til personer
218 med Demens og deres pårørende

- 219 ■ Vurdere å innføre gode pakkeforløp for eldre som raskt trenger
220 helhetlig oppfølging etter ulike diagnoser som for eksempel slag, og
221 lårhalsbrudd

- 222 ■ Styrke kunnskapen til de ansatte i eldreomsorgen slik at de har
223 kompetanse på LHBTIQ-personer

- 224 ■ Vurdere å utvide ordningen med tilrettelagt transport for
225 forflytningshemmede med dør-til-dør pilotprosjekter

- 226 ■ Åpne for at flere medisinstudenter kan ha praksisen sin på private
227 helseinstitusjoner under utdanningen

- 228 ■ Sikre fritt brukervalg i alle kommuner

- 229 ■ Det skal være enkelt å ta i bruk velferdsteknologi i hjemmebaserte
230 tjenester når brukeren ønsker det og på brukerens premisser

- 231 ■ At skolehelsetjenesten skal få muligheten til å henvise elever direkte til
232 psykologspesialist

- 233 ■ Innføre oppsøkende behandlingsteam i kommunene i samarbeid med
234 spesialisthelsetjenesten for egnede pasientgrupper

- 235 ■ Sikre studenter et lavterskel helsetilbud på studiestedene der det er
236 mulig